

Vraag nr. 115
van 18 maart 2005
van de heer MARK DEMESMAEKER

Afbakening stedelijk gebied rond Brussel – Stand van zaken

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bepaalt dat in de ruimtelijke planning de stedelijke gebieden in Vlaanderen geselecteerd en afgebakend worden en dat binnen die gebieden een specifiek stedelijk-gebiedbeleid gevoerd moet worden waarbij ontwikkeling, concentratie en verdichting de uitgangspunten zijn, maar steeds met respect voor de draagkracht van het betrokken stedelijk gebied. De betrokken stedelijke gebieden zijn gebieden waar een intense ruimtelijke, culturele en socio-economische samenhang en verweving bestaat tussen de verschillende menselijke activiteiten (wonen, werken, recreëren, ...) en waar de dichte bebouwing overheerst.

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zelf selecteert de diverse stedelijke gebieden en voert een indeling in categorieën in : grootstedelijke gebieden, regionaalstedelijke gebieden, structuurondersteunende kleinstedelijke gebieden en kleinstedelijke gebieden op provinciaal niveau. En afhankelijk van de categorie waartoe het stedelijk gebied in kwestie behoort, is een andere overheid bevoegd voor de afbakening ervan. Zo is de Vlaamse overheid bevoegd voor de afbakening van de grootstedelijke gebieden en de regionaalstedelijke gebieden, weliswaar in samenspraak met de betrokken bestuursniveaus.

Buitenbeentje daarbij is het "Vlaams stedelijk gebied rond Brussel".

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelt hierover het volgende : "In de gemeenten gelegen rond het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vinden ontwikkelingen plaats die maken dat hier een stedelijk gebied tot stand is gekomen. Omwille van het stedelijk karakter in (delen van) deze gemeenten en vanuit de wenselijkheid om het stedelijk karakter ervan in het ruimtelijk beleid te continueren, vormen delen van deze gemeenten het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. Het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel bestaat aldus uit delen van de gemeenten Asse, Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Grimbergen, Kraainem, Linkebeek, Machelen, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren,

Vilvoorde, Wemmei, Wezembeek-Oppem en Zaventem. In de delen van deze gemeenten waar de zogenaamde "groene gordel" aanwezig is, wordt een buitengebiedbeleid gevoerd" (RSV, blz. 335). Men vermeldt verder wel dat deze opsomming slechts indicatief is. In hoedanigheid van het afbakeningsproces is het dus mogelijk dat (delen van) deze gemeenten niet in het stedelijk gebied worden opgenomen, terwijl bepaalde nog niet indicatief vermelde (delen van) andere gemeenten wel worden opgenomen mits ze direct aansluiten bij dat stedelijk gebied.

De afbakening van dit gebied zal door het Vlaams Gewest gebeuren in nauw overleg met de provincie en de betrokken gemeenten (RSV, blz. 335).

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen vermeldt verder een aantal gebiedsspecifieke ontwikkelingsperspectieven voor het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel (RSV, blz. 371 t/m 373). Ik verwijs dan ook daarnaar. Belangrijk hierbij is wel dat het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen de specificiteit en het belang van dit gebied erkent : "dit gebied is zo belangrijk voor Vlaanderen dat het op Vlaams niveau wordt geselecteerd en er, naast de afbakening, ook gebiedsspecifieke ontwikkelingsperspectieven voor worden vastgelegd. Daarbij wordt erkend dat hier specifieke "sociaal-economische omstandigheden" werkzaam zijn die invloed hebben op de ruimtelijke ontwikkelingen" (RSV, blz. 372). En tevens : "de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel kan niet worden bereikt door de ontwikkelingsperspectieven voor de stedelijke gebieden noch deze voor het buitengebied ongunstiger toe te passen. Dit gebied vereist eigen gebiedsspecifieke ontwikkelingsperspectieven" (RSV, blz. 371).

Wij kunnen inderdaad niet genoeg benadrukken dat dit gebied een eigen, op maat van de complexe situatie gesneden, aanpak vereist.

Inmiddels zijn de afbakeningsprocessen gestart, ook op Vlaams niveau. Wat de afbakening van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel betreft, lezen wij op de webstek van de administratie (www.ruimtelijkeordering.be) onder "ruimtelijke planning-planningsprocessen" :

'in het najaar van 2004 zal een studie beginnen naar de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden in het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel.

Doel van de studie-opdracht: in nauw overleg met alle betrokkenen een voorstel van afbakening voorbereiden voor dit stedelijk gebied. Bijzondere aandacht zal uitgaan naar de troeven van dit gebied, zoals :

- de 'groene gordel'
- mogelijkheden tot reconversie, verdichting, sanering en hergebruik in functie van bedrijvigheid en woningen
- de luchthaven van Zaventem".

Inmiddels heeft de Vlaamse Regering op 7 oktober 2004 ook het provinciaal ruimtelijk structuurplan van de provincie Vlaams-Brabant goedgekeurd en is dit structuurplan op 1 december 2004 in werking getreden.

Ook dit structuurplan bevat een aantal elementen waarmee ongetwijfeld rekening gehouden moet worden bij de afbakening van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel. Ik verwijs onder meer naar blz. 218 t.e.m. 220 van het richtinggevend gedeelte van dit structuurplan, waarin de provincie een aantal ontwikkelingsperspectieven vooropstelt die ze wenst te hanteren in de besprekingen omtrent het afbakeningsproces van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel.

Belangrijk daarbij is dat ook de provincie wijst op de specificiteit van de situatie van het stedelijk gebied rond Brussel : "er moet worden aangegeven dat de suburbanisatie vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest naar het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel anders moet worden bestreden dan elders rond de grootstedelijke gebieden en dat hiervoor bijkomende instrumenten buiten de ruimtelijke ordening kunnen worden ingezet" (structuurplan Vlaams-Brabant, blz. 218). Overigens herneemt men daarmee een gelijklopende passage uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV, blz. 372).

Ook roept de provincie op tot een intensief overleg en samenwerking tussen de provincie, de betrokken gemeentebesturen en het Vlaams en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest bij dit afbakeningsproces.

Tot daar de stand van zaken zoals we die konden terugvinden. De volgende vragen rijzen dus.

1. Wat is de stand van zaken van het afbakeningsproces van het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel ?

Welke overheden en andere instanties (actiegroepen, ...) worden hierbij betrokken ? Hoe worden alle gemeenten die geheel of gedeeltelijk in dit gebied liggen, geconsulteerd ?

2. Is de studieopdracht naar de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden in het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel, waarvan de start gepland was voor het najaar van 2004, inmiddels afgerond ?

Wat waren in voorkomend geval de conclusies ?

Wat is juist de stand van zaken ?

Is deze studie openbaar ?

Wie voert/voerde deze studie uit ?

3. Welke timing wordt verder vooropgesteld voor dit afbakeningsproces ?

4. Zowel in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, als in het goedgekeurde structuurplan van de provincie Vlaams-Brabant wordt de nadruk gelegd op het eigen karakter van dit gebied en de noodzaak om voor dit gebied dan ook gebiedsspecifieke ontwikkelingsperspectieven vast te leggen, waarbij onder meer het maximale behoud van de onbebouwde ruimte - de zogenaamde "groene gordel" - essentieel is ; bestemmingswijzigingen van zachte naar harde functies niet of slechts in zeer beperkte mate en onder strikte randvoorwaarden mogelijk zijn en sowieso binnen dit gebied zelf, dat een gedifferentieerde ontwikkeling heeft gekend, een gedifferentieerde benadering en aanpak noodzakelijk zijn.

Onderschrijft ook de minister deze benadering en hoe wordt dit verder geconcretiseerd ?

Antwoord

In antwoord op zijn schriftelijke vraag ben ik zo vrij te verwijzen naar het antwoord, dat ik aan de Vlaamse volksvertegenwoordiger d.d. 14 april

'05 heb verstrekt in de 'Commissie Leefmilieu, Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed' op identieke vragen, vervat in zijn vraag om uitleg (*Handelingen Commissievergadering nr. 171, blz. 16-20 – red.*).